

KÖNYVAJÁNLÓ

Ökofilozófia

2021. március 22.

Tisztelt Oktatók! Tisztelt Hallgatók!

Lányi András: Bevezetés az ökofilozófiába

L'Harmattan – Könyvpont, Budapest, 2020.

„Döntő érvünk a frissen kaszált fű illata, meg a hársfaké. A madarak éneke. Nem történhet meg, hogy ezek nélkül kelljen élni. Nem szabad megtörténnie. Azonban ott tartunk, hogy ezt már sokan nem értik, még többen félreértik. Pedig én nem a természet védelméről beszélek, hanem olyasmiről, aminek a hiánya a saját életemet tenné tönkre. A zöldek akkor kezdtek mozgolódni, amikor elképzelésük a jó emberi életről végérvényesen veszélybe került. Egyszerűen nem lehetett többé mással foglalkozni. A veszélyérzet és a spontán elégedetlenség mozgósító ereje azonban önmagában kevés, előbb-utóbb rá kellett mutatniuk a világban észlelt baj elhárításának a módjára is.”

[Könyvajánló a Magyar Kurír hírportál oldalán](#)

Utószó – részlet

„Mikor ezt írtam, tiszta volt az ég...” Amikor ezt a könyvet írni kezdtem, egy évvel ezelőtt, a fenyegető jövő kilátásait mérlegelve sürgettem politikai és erkölcsfilozófiánk alapelveinek újragondolását. Azonban embertársaim lélegzetvételétől akkor még nem kellett tartanom. Még nem zárkóztunk el egymás elől, legalábbis nem a szó fizikai értelmében. Az utcák nem néptelenedtek el, kormányaink még nem követeltek különleges felhatalmazást rendkívüli intézkedésekhez, a láthatatlan ellenség még nem csapott le ránk. Amikor a jövőt féltettük, nem a pusztta túlélésért reszkettünk – tavaly. Azután elkezdődött a huszonegyedik század.

A koronavírus szinte egyik pillanatról a másikra elérte, amit a zöldek évtizedek óta követelnek: drasztikusan lecsökkentette az országok és földrészek közötti forgalmat, és átmenetileg véget vetett a természet tűrőképességét feszegető növekedésnek a gazdaságban. Kormányoknak és kormányzottaknak életükben először azon kellett elgondolkodniuk, hogy mi az, ami nélkülözhető, s nem azon, hogy mi az, ami még eladható és megvásárolható. Márpedig nem egyszeri balesetről van szó, régóta hangoztatott előrejelzések váltak valóra, és a most bevezetett rendkívüli állapotok ezentúl vissza-vissza térnek, velünk maradnak. Életünk megszokott része lesz a szájmazsk, a számítógép képernyője előtt töltött mindennapok, a rettegés ismeretlen, Új betegségektől, s a kárpótlás, amit a virtuális (túl)világ kínál nyomorúságos életünkért. Akik ebben nőnek fel, azoknak ez lesz a

természetes, nem ismernek, talán elképzelni se tudnak majd szebb, szabadabb, egészségesebb életet. De hiába is képelnének, mert a lázadás a technológia fegyelme, a növekedésre alapított gazdaság kényszerűségei ellen tragédiát okozna: törékeny és viszonylagos társadalmi békénk nyomban felborulna. A rendszer működőkéességét a természeti forrásokkal űzött lelkiismeretlen pazarlás biztosítja, ehhez a világnak piacá kellett válnia, és nekünk továbbra is úgy kell élnünk, ahogy eddig, akkor is, ha tudjuk, hogy mindez fenntarthatatlan, és a fenntartásának nincs semmi értelme.

A tragédia nem űres fenyegetés, az is lehet, hogy már javában zajlik. Azonban ugyanúgy vezethet megtisztuláshoz (katarzis), mint összeomláshoz, vagy talán mindkettő elodázható, és akkor nem tragédiáról beszélünk, hanem szomorújátékról: a kilátástalan végzettel csatázó hős szenvedéseiről. Mindez rajtunk, ma élő embereken múlik. Nehéz döntések előtt állunk, és ki sem térhetünk előlük: sorsot választ az is, aki tétlen marad. A következmények pedig visszafordíthatatlanok. Történelmünk legveszedelmesebb pillanatait éljük.”

Környezetvédelem és a katolikus egyház:

Ferenc pápa: Laudato si' kezdetű enciklikája közös otthonunk gondozásáról

[Az enciklika szövege a Vatikán honlapján](#)

FELELŐSSÉGÜNK A TEREMTETT VILÁGÉRT

„Minden általa és érte teremtett...” (Kol 1,16)

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia körlevele a teremtett világ védelméről

1971-ben **VI. Pál pápa** írta: „A természet könnyelmű kihasználásán keresztül az ember azt kockáztatja, hogy elpusztítja azt és ennek a pusztításnak önmaga is áldozatul esik. Nem csak az anyagi környezet változik állandó veszéllyé, hanem az emberi is, amely egy időn túl nincs többé az ember hatalmában.”

1987-ben **Szent II. János Pál pápa** a [SOLLICITUDO REI SOCIALIS](#) enciklikában írja: „Korunk pozitív vonásai közé kell sorolnunk a rendelkezésünkre álló nyersanyagok korlátozott voltának tudatát, továbbá a természet épségének és ritmusának megbecsülését, és a fejlődés tervezésénél ügyelnünk kell arra, hogy ezt ne áldozzuk fel. ... A túlfejlettség, amelyben mindenféle anyagi javak túlaradóan állnak egyes társadalmi rétegek rendelkezésére, könnyen a "birtoklás" rabszolgájává és közvetlen élvezőjévé teszi az embert, akinek nincs más perspektívája, mint a gyarapodás vagy a birtokolt dolgok állandó cseréje a fejlettebbekre. Ez az úgynevezett "fogyasztói társadalom", amely pocsékol és termeli a hulladékot. ... vannak - a kevesek, kik sokat birtokolnak -,

akik nem képesek valamivé "lenni", mert az értékek rendjének felcserélése révén a birtoklás akadályozza őket ebben; és vannak azok - a sokak, kiknek kevés jutott vagy semmijük sincs -, akik az elemi javak hiányában nem tudnak megfelelni alapvető emberi hivatásuknak. ... (az)a jelenlegi helyzet súlyos voltának és lelkiismereti felelősségének tudatában ismerje fel, mit kíván tőle a szolidaritás és a szeretet, főleg a szükségét szenvedők iránt. Tegye ezt személyes és családi életmódjával s mint állampolgár a javak felhasználásával.”

Könyvajánló:

"...hogy művelje és őrizze meg" (Ter 2,15)

MEGJELENÉS Bp. : Szent István Társulat, 2008

KÖTETEK [1. köt.], Tanulmánygyűjtemény a környezettudatos gondolkodáshoz / [szerk. Baritz Sarolta Laura, Fülep Dániel]. - 95 p. - Bibl. a fejezetek végén. -, 978 963 361 844 8
[2. köt.], Teremtésvédelemről lelkipásztoroknak, közösségeknek / [szerk. Nobilis Márió] ; [fotó: Kató Csaba]. - 58 p. -, 978 963 277 016 1
[3. köt.], Segédanyag a környezeti neveléshez : (katechetikai óravázlatok) / [Fogassy Judit et al.]. - 114 p. - Bibl.: 113-114. p. -, 978 963 361 908 7

Cikkajánló:

Jávor Benedek: [A kereszténység ökológiai küldetése,](#)

Jó egészséget kívánnak a GFE Könyvtárosai!